

Informovaný souhlas pacienta(tky) s výkonem

Dobutaminová zátěžová echokardiografie

Vážená paní, Vážený pane,

vzhledem k tomu, že jako svéprávný jedinec se podílíte významným způsobem na diagnostickém a léčebném postupu navrženém u Vaší osoby, máte nezadatelné právo být před Vaším rozhodnutím o těchto postupech podrobně informován(a).

Na základě Vašeho aktuálního zdravotního stavu Vám bylo lékařem indikováno provedení dobutaminové zátěžové echokardiografie.

Co je dobutaminová zátěžová echokardiografie:

Jedná se o ultrazvukové vyšetření srdce během zátěžového testu navozeného současným nitrožilním podáváním léku dobutaminu. Dobutamin je látka, která zesiluje stažlivost srdečního svalu a současně zvyšuje tepovou frekvenci. Celkový účinek závisí na dávce dobutaminu. Nízké dávky vedou především k zesílení srdečního stahu a jsou určeny k odhalení množství životaschopné svaloviny levé komory, což je informace nutná před některými zákroky, jako je koronární angioplastika (katetrizační roztažení zúžené cévy), srdeční bypass nebo náhrada srdeční chlopně. Pokud zvyšujeme dávku dobutaminu, zesilujeme nejen stažlivost srdečního svalu, ale též významně zvyšujeme tepovou frekvenci, což vede ke zvýšení spotřeby kyslíku srdeční svalovinou. Pokud jsou věnčité tepny, které zásobují srdce kyslíkem zúženy nebo v některých úsecích uzavřeny, je oblast svaloviny zásobená takto postiženou cévou chudá na kyslík. Pokud nemá svalovina kyslík, nemůže se stahovat a tato změna je pozorovatelná při echokardiografickém vyšetření. Takto nepřímou odhalíme postižení věnčitých cév, tak zvanou ischemii.

Jaký je důvod (indikace) tohoto výkonu:

Z výše uvedených informací vyplývají dva základní důvody k dobutaminové zátěžové echokardiografii. Tak zvané „nízké“ dávky jsou určeny k odhalení srdeční rezervy a tak zvané „vysoké“ dávky jsou určeny k odhalení ischemie (zúžení věnčitých tepen). Tento test je využíván především u pacientů, kteří nejsou schopni fyzické zátěže nebo mají změněné klidové EKG, tedy nelze použít ergometrii.

Alternativní možnosti výkonu:

Dobutaminovou zátěžovou echokardiografii s „nízkými“ dávkami lze někdy nahradit vyšetřením magnetickou rezonancí. Dobutaminový test s „vysokými“ dávkami lze někdy nahradit ergometrií nebo kombinací izotopového vyšetření a ergometrie. Další možností je vyšetřit věnčité tepny katetrizačně, koronarografií, což v některých případech může nahradit dobutaminovou zátěžovou echokardiografii.

Jaký je režim pacienta před výkonem:

4 hodiny před vyšetřením je nutno lačnit, nejíst, nepít, nekouřit. Chronicky užívané léky zapijte 4 hodiny před vyšetřením. Jedinou výjimkou jsou beta-blokátory, které se většinou vysazují. Tyto informace Vám poskytne indikující lékař, se kterým se vždy poraďte, kdy a které léky vysadit.

Jaký je postup při provádění výkonu:

Před zahájením výkonu Vám bude natočeno klidové EKG a změřen krevní tlak. Poté Vám bude zajištěna periferní žíla, což znamená, že Vám do povrchové žíly na ruce (event. na noze v případě nemožnosti tuto zajistit na ruce) bude zavedena kanyla (umělohmotná cévka), kudy se bude podávat infuze dobutaminu a případně další léky. Pak začne vlastní vyšetření, dobutamin se podává v trvalé infuzi a postupně po 3-5minutách se dávka zvyšuje až do potřebných hodnot. Současně probíhá echokardiografické vyšetření. U testu s „vysokými“ dávkami je třeba dosáhnout tepové frekvence vypočtené dle věku. Pokud dobutamin nestačí, přidává se ještě lék zvaný atropin (tento lék se nesmí podávat pacientům se zeleným zákalem nebo onemocněním prostaty).

Jaké jsou možné komplikace a rizika:

Z nežádoucích účinků se mohou objevit nevolnost, bolest hlavy, bušení srdce, dušnost, bolest na hrudi, zvýšení krevního tlaku a reakce z přecitlivělosti. Pokud se během vyšetření objeví bolesti na hrudi, což je projevem nedokrvení /ischemie/ srdečního svalu, je vyšetření ihned ukončeno a pod jazyk se stříkne nitroglycerinový spray. Bolesti rychle ustoupí. Nežádoucí účinky mírné, nezávažné se vyskytují u přibližně 9% pacientů. Nejčastěji se

jedná o pocity na zvracení, bolesti hlavy, pocity „přeskakování“ srdce nebo silného stahu srdce na hrudi nebo v krku, celková slabost při nízkém nebo vysokém krevním tlaku. Tyto nežádoucí účinky odezní do 3-5 minut po přerušení podávání dobutaminu. Nežádoucí účinky středně závažné, jako jsou vznik síňových či méně závažných komorových poruch srdečního rytmu, se vyskytují do 3%, ustupují buď spontánně po přerušení podávání dobutaminu nebo je lze léčit podáním léků. Závažné nežádoucí účinky, kdy je ohrožen život pacienta, se vyskytují méně než v 1%. Jedná se o závažné poruchy srdečního rytmu, akutní infarkt myokardu, nestabilní angina pectoris, mozková cévní příhoda. Tyto komplikace lze většinou úspěšně řešit. Riziko úmrtí během dobutaminové zátěžové echokardiografie je velmi nízké, okolo 1-2 promile. Z dalších nežádoucích účinků se mohou objevit neostré vidění, sucho v ústech a obtížnější močení, které zpravidla samy ustoupí do 1 hodiny.

Jaký je režim pacienta po provedení výkonu:

V den vyšetření se nedoporučuje větší fyzická či emoční zátěž, zvláště pokud bylo vyšetření pozitivní na odhalení ischemie. Po vyšetření je nutné setrvat na oddělení, dokud se krevní oběh (tepová frekvence, krevní tlak) nevrátí do stavu před vyšetřením a dokud nejste zcela bez obtíží. Pokud byly během vyšetření podávány léky, je nutné vyčkat odeznění účinku. Po vyšetření Vás lékař bude informovat, zda je možné řídit motorové vozidlo, popřípadě za jak dlouho od vyšetření tak bude možné.

Identifikační údaje pacienta(tky):

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	
-----------	--	--------	--	--------	--	-----	--

Identifikační údaje zákonného zástupce, opatrovníka:

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	
-----------	--	--------	--	--------	--	-----	--

Plánovaný výkon:

Dobutaminová zátěžová echokardiografie

Vysvětlující pohovor provedl:

identifikace a podpis lékaře

Prohlašuji, že mi byl náležitě objasněn důvod, předpokládaný prospěch, způsob provedení, následky i možná rizika a komplikace plánovaného výkonu. Dále mi byly vysvětleny možné alternativy včetně jejich komplikací a zdravotní důsledky vyplývající z nepodstoupení plánovaného výkonu. Měl(a) jsem možnost zeptat se lékaře na všechno, co mě ve vztahu k plánovanému výkonu zajímá a obdržel(a) jsem vysvětlení, kterému jsem porozuměl(a). S provedením výše uvedeného výkonu souhlasím.

Dále prohlašuji, že jsem pravdivě informoval(a) ošetřujícího lékaře o dosavadním vývoji zdravotního stavu, včetně informací o infekčních nemocech, o zdravotních službách poskytovaných jinými poskytovateli, o užívání léčivých přípravků, včetně užívání návykových látek, a dalších skutečnostech podstatných pro poskytování zdravotních služeb a nezatajil(a) jsem žádné okolnosti svého zdravotního stavu, které jsou překážkou v provedení výkonu či mohou být v jakékoli souvislosti se vznikem komplikací.

Bylo mi podáno vysvětlení, že v případě výskytu neočekávaných komplikací vyžadujících neodkladné provedení dalších výkonů nutných k záchraně mého života nebo zdraví, budou tyto výkony provedeny.

V Ostravě dne:

.....
podpis pacienta(tky), zákonného zástupce,
opatrovníka